

Hr. Hanno Pevkur
Kaitseminister

8.04.2025

ARUPÄRIMINE

Tuugenitööstuse mõjust Eesti kaitsevõimele ja julgeolekule

Austatud minister,

Viimastel kuudel on avalikkuse ette jõudnud murettekitavad teated tuuleparkide negatiivsest mõjust Eesti kaitsevõimele. Kaitseväe luurekeskuse ülem kolonel Ants Kiviselg on rõhutanud, et tuugenitööstused, nii maismaal kui merel, segavad raadiosignaalide vastuvõtmist ja analüüsimist, lühendades seeläbi eelhoiatusaega ning raskendades vastase tegevuse tuvastamist. Kaitsevägi on teinud ka kontrollmõõtmisi, mis on tõestanud, et tuulikud tekitavad ja peegeldavad keskkonnas häiringuid, mis mõjutavad nende seirevõimet. Tarbijakaitse- ja tehnilise järelevalve amet registreeris viimasel neljal aastal 16 kilomeetri kauguselt mõõdetuna tuulikute poolt tekitatud tsiviilraadiohäired – need ületasid hajaasustuse normeeritud elektrivälja tugevuse sajakordselt (40 dB). Nendel häiringutel on mõju kaitseväe signaalluurele.

Lisaks on mereväe ülem kommandoor Ivo Värk toonud esile, et merel asuvad tuugenitööstused mõjutavad negatiivselt mereseiresüsteemide tööd ja võivad raskendada relvasüsteemide, sealhulgas laevatõrjerakettide kasutamist. Ta on öelnud, et kõik Eesti vetesse – olgu siis meie territoriaalmerre või majandusvööndisse planeeritud tuugenitööstused segavad kaitseväe tööd ühel või teisel viisil. Kui vaadata Saaremaast lääne poole jäävat tuugenitööstuse ala, siis see ulatub 50 kilomeetrit põhjast lõunasse ning 20-50 kilomeetrit idast läände. Sisuliselt ehitatakse kaitseväe radarite ette takistus, mille taha ei ole võimalik näha.

Arvestades, et Eestis on kavandamisel mitmeid suuri tuugenitööstusi, sealhulgas Liivi lahes ja Saaremaa lähistel, on probleemiks, kuidas on tagada nende arenduste kooskõla riigi julgeolekuga. Oluline on silmas pidada, et Rootsi lõpetas idarannikul meretuugenitööstuste arendamise.

Lähtudes eeltoodust, palume vastuseid järgmistele küsimustele:

1. Millised on kehtivad protseduurid ja mehhanismid, mille kaudu Kaitseministeerium teeb koostööd teiste ministeeriumitega tuugenitööstuste planeerimis- ja arendusprotsessides?

2. Kuidas tagab Kaitseministeerium, et tuugenitööstuste planeerimisel ja arendamisel võetakse arvesse kaitseväge seisukohad ja mured?
3. Milliseid samme on ministeerium astunud või kavatseb astuda, et hinnata kavandatavate tuugenitööstuste võimalikku mõju kaitseväge seire- ja luurevõimekusele?
4. Kas on plaanis läbi viia täiendavaid uuringuid või analüüse, et tagada, et uued tuugenitööstused ei kahjustaks riigi julgeolekut?
5. Arvestades, et tuugenitööstuste mõju puudutab ka laiemalt NATO eelhoiatust, siis kuidas toimub koostöö liitlastega nende küsimuste lahendamisel ning kas on arvesse võetud Rootsi seisukohti seirevõimekuse tagamisel?
6. Kas on olemas ühised standardid või juhised, mida järgitakse tuugenite arendamisel, et oleks tagatud nende kooskõla NATO kaitsevajadustega?
7. Milliseid täiendavaid seadmeid ja lahendusi on hetkel planeeritud tuugenitööstuse mõju vähendamiseks kaitseväge seirevõimekusele ning muudele julgeolekut puudutavatele asjaoludele?
8. Kui palju lähevad maksma täiendavad meetmed seoses tuugenitööstuse mõjude vähendamisega kaitseväge seirevõimekusele ning muude riskide maandamisele?

Lugupidamisega

Riigikogu liikmed:

Arvi Põlamees
Rene Kõhli
Mart Helme
Markus Helme

